

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

A New Collation of MS 22 of the Gospels

HENRY A. SANDERS

UNIVERSITY OF MICHIGAN

MANUSCRIPTS as men may be born under an unlucky star and have misfortune attend them through an existence however long. Certainly such seems to be the case with MS 22, for it has now suffered its fourth collation. The first collation was made by Simonius in the margin of the Currellaeus edition and was used by Wettstein, who doubtless gave only a selection of the readings. Even granting that, the collation must have been inaccurate and was made almost worthless by the fact that it combined the five MSS 22, 23, 24, 25, 26, all from Colbert's collection, by stating how many of them agreed in having the cited variants. Colb. 5 thus means that all of these MSS agreed, while Colb. 1 may mean any of them. Scholz, 1830, criticised Wettstein especially for his inaccuracy in publishing this MS but his own work was far worse, though he claimed to have made a complete new collation. In fact we find a fairly continuous list of the readings in Matthew, though I counted 82 omissions and 9 other errors. In Mark he tired after completing the first four chapters, though he omitted 25 interesting readings in this short passage; for the rest of the Gospel he gives but six readings, two in verses 32 and 33 of the sixth chapter and four in the last twelve verses of Mark. In Luke he omits all readings from 12¹ to 22⁴¹ except one in 18¹⁴ and two in 20³¹⁻³; in the portion really collated there are 143 good readings omitted and six are wrong. In John again a complete collation was attempted but I noted 66 omissions and 16 other errors, of which seven were actual inventions. My attention was first attracted to this MS by these discrepancies in its publi-

cation by Scholz. It, however, seemed probable that the want would be supplied by von Soden's edition, so I first compared the readings cited in his introduction, pp. 1043-6 (the text had not at that time appeared). As I found 36 errors in some 210 readings, I felt encouraged to proceed. In 10 cases von Soden had wrongly assigned to MS 22 the reading of the group to which he had attached it, but in 24 cases he had failed to note or had changed the reading so that it did not agree with the other members of the group. The evidence thus seemed to confirm von Soden's assignment of MS 22 to the H^r group, though there was reason to believe that the Antioch element had been understated. It may be here remarked that in his text volume von Soden has given a new arrangement of the members of this group, which he now calls I⁷ and joins MS 22 in a special sub-group with 118 and 209. Not only does he thus break up Lake's family 1 into two groups but states that the collation was found so faulty that new ones had to be made.

For his own collation of 22 he makes a slight apology with the statement that it was "wörtlich, wenn auch kursorisch kollationiert", yet a thorough comparison with my own collation reveals 1443 differences. In making this comparison I counted also all instances of the group I⁷ as well as the sub-group I^{7b}, when 22 was not noted as disagreeing. I have not of course been able to verify my readings in these numerous cases of difference, but many of them are readings which I have marked *sic* in my collation and others I had verified because of disagreement with Scholz or Wettstein. In such an immense number, however, the great majority have had no verification, yet I venture to make the assertion that mere carelessness could not cause so many differences. Either von Soden has assumed that 22 went with its group or sub-group in many cases where he did not know the reading, or he was furnished an erroneous collation. A somewhat detailed study of these differences may throw light on this question. While I treat all these differences as errors of the von Soden edition, I do not deny that a certain number of errors, especially of omission, may be present in my own, for it was rapidly, if carefully made, and was verified only when it was found to differ from Scholz or Wettstein. With this admission

I proceed to the classification. In Matthew von Soden has 274 errors of which 195 are readings of the special group (= fam. 1), where I found no variation from the Textus Receptus. Yet in 79 other cases he omits or gives incorrectly readings which I have noted; of these 25 he omits to mention, including many cases of second hand, and 54 are actual errors, which often assign to the manuscript readings belonging to a different or even opposite class. Some of these may be due to misprints, others to omission. In Mark there are 303 errors of which 229 are additions to and 74 variations from my list. Of the latter only 13 are actual omissions on the part of von Soden and 61 are incorrect or wrongly assigned which may be equivalent to omission. In Luke there are 608 errors of which 489 are extra readings and 119 are errors in or omissions of readings which I found. In John there are 258 errors; 185 extra readings inserted and 73 of the variants found by me omitted or incorrectly assigned.

That there was an actual tendency in these variations is further illustrated by the fact that in the great majority of the cases von Soden's changes have made MS 22 conform to type, *i. e.* agree with the other members of its group. In only 24 cases does he cite MS 22 for special readings (unsupported by its relatives), which are not in my collation. Some of these may well be correct and in any case the number is too small to cast much reflection on the accuracy of either collation. There are 29 other errors where MS 22, though specially mentioned, has the support of one or more members of its group. In practically all of the other additional readings noted von Soden seems to have forced 22 into agreement with the other members of its group or the majority of them. In only two cases does von Soden repeat a definite error of Scholz, viz. Matthew 8 28 γαδαρηνων for γεργεσηνων and 14 14 — οἱς. Among so many errors these are probably accidental, yet von Soden¹ and Scholz also unite in overlooking the following readings: Mt. 4 4 — ο, 6 12 αφηκαμεν, 7 14 τι for οτι, 12 10 + εκει 15 5 εαν for αν¹ 15 25 προσελθουσα, 15 32 μη for μηποτε, 16 25 απολεση, 18 35 + ουν, 19 28 καθησεσθε,

¹ He often cites or seems to cite the MS for the opposite reading, when he has really only omitted to mention.

19 29 κληρομησει, 21 38 αυτου την κληρονομιαν, 23 14 — δε, 24 3 ειπον, 27 29 γονυπετουντες, 27 41 + και φαρισαιων, Mk. 2 4 κραβαττον, 2 9-12 κραβαττον, 2 22 — νεον!, 2 25 + και, 3 4 + τι, 3 24-5 om. verse, Lk. 1 59 + και, 2 2 κυρινιου, 2 5 — γυναικι, 3 19 — φιλιππου, 3 26 νααθ, 3 28 νηρη, 3 29 ιωραμ, 3 35 σερουχ, 5 1 και for του!, 5 8 γονασιν, 5 35 επαρθη, 6 31 — και!, 7 46 τους ποδας μου, 8 3 σωσαννα, 8 5 εαυτου, 8 10 συνωσιν, 8 31 παρεκαλει ουν, 9 33 — ο (before πετρος), 9 41 τρ ωδε, 9 52 εαυτου, 10 4 βαλλαντια, 10 6 αν for δ' αν, 10 15 η . . . υψωθηση, 10 16 + και ο . . . αποστειλαντος με, 10 36 πλησιον δοκει σοι, 22 53 αλλα, 23 53 + τη, 24 22 ορθρηναι, 24 39 — με, Joh. 5 1 + δε, 5 7 — εγω, 5 45 κατηγορησων, 5 46 Μωσει, 6 32 υμιν δεδωκε, 6 54 + εν, 9 29 Μωσει, 10 3 κατα, 10 21 τα + τα, 10 34 ειπον, 11 15 αλλα, 12 2 συγνακειμενων, 13 4 — εκ, 13 34 + πλην, 13 38 αρνηση, 19 5 εχων for φορων, 19 7 θεου υιον, 19 24 διεμερισαν, 20 1 + απο της θυρας, 20 29 + με. Too much weight should not be attached to this long list, but combined with the repetition of the two errors above noted it may indicate that the Scholz edition was compared for the sake of adding to an imperfect collation. With this brief summary of its previous treatment we return to the study of the MS itself.

MS 22 (v. Sod. ε 288) is in the Bibliothèque Nationale, Paris, where it is numbered Par. nat. gr. 72. It is of the 12th century² and contains 232 leaves, 18.8 by 26 cm in size. Leaves 7-10 belong before 1-6. The following parts of the text are now missing: Mt. 1 1-2 2; 4 21-5 25; Joh. 14 22-16 27. The parchment is of excellent quality, thin and pliable; it is somewhat discolored but the distinctive goatskin veins could be seen in many leaves and the parchment seemed of fairly uniform quality. In thickness it varies from .09 to .21 mm, but thinner leaves (.10 to .15 mm) predominate. Von Soden in his introduction called attention to but ten instances of correction by first or second hand in this MS, though he implied that corrections were numerous and regularly from the fam. 1 type to the Antioch type. Yet my collation shows only some sixty cases of correction where different readings come in question. These are generally by a second hand as suggested by the change in ink, but contempo-

² Two subscriptions on the last page have been made practically illegible by a recent repair of the leaf; one is in nearly contemporary script.

rary, as far as I could judge from the writing. In about 40 cases the first hand has a text of the fam. 1 type, while the correction is of the Antioch type, but the following cases do not admit of this explanation: Matthew 2 23 *ναζαρεθ* man. 1, *ναζαραθ* man. 2; 6 25 om. man. 1, + *η τι πητε* man. 2; 10 4 *ο κανανιτης* man. 1, *ο καναναιος* man. 2; 16 19 *δεδεμενον* man. 1, *δεδεμενα* man. 2; 17 4 *Μωση* man. 1, *Μωσει* man. 2; 27 43 + *ο* before *υιος* man. 2; Mark 11 21 *εξηραται* man. 1, *εξηρανθη* man. 2; 14 3 *πολυτελους* man. 1, *πολυτιμου* man. 2; 14 65 *ελαμβανον* man. 1, *εβαλλον* man. 2; Luke 1 5 *αυτου* man. 1, *αυτω* man. 2; 2 1 *εν* man. 1, omit man. 3; 2 39 and 50 *Ναζαρατ* man. 1, *Ναζαρετ* man. 2; 3 24 *Ιαννα* man. 1, *Ιαννε* (= *αι*) man. 2; 6 1 *των* man. 1, omit man. 2; 18 5 *υποπιαζι* man. 1, *υπωπιαζι* man. 2; 18 25 *τρυμαλιας* man. 1, *τρυπηματος* man. 3; 19 17 *αυτω* man. 1, *αυτων* man. 3; John 3 24 *την* man. 1, omit man. 2; 6 71 *ημελλεν* man. 1, *εμελλεν* man. 2; 8 44 *λαλη* man. 1, *λαλει* man. 2; 10 21 *ανοιγειν* man. 1, *ανοιξαι* man. 2; 12 25 *απολεσι* man. 1, *απολεσει* man. 2; 17 17 *σου* man. 1, omit man. 2.

These 24 cases constitute more than a third of all the corrections and in many of them an Antioch reading of the first hand has been changed to agree with fam. 1 or some related form. If I am right in supposing that they were made by the *διορθωτής* or in some cases by the original scribe, it would seem that the immediate parent of our MS was filled with corrections to the Antioch type and that it was not always clear which was the preferred form. Where corrections and glosses are written both interlinear and in the margin a scribe may well be excused for confusing them. It is also possible that the *διορθωτής* restored the original reading in some cases out of personal preference, for the corrected text did not often make its way in a community without opposition.

As I have above stated in discussing von Soden's treatment of the MS, there can be no question of its general relationship with his group I⁷, which is an enlargement of Lake's family 1. This part of my discussion may therefore be limited to an analysis of the variations and their cause.

In Matthew MS 22 has 257 probable fam. 1 readings; MS 118 fails to support, *i. e.* has been corrected to Antioch type 5 times,

and for the same reason MSS 1 and 209 combined withdraw their support 77 times; MS 1 fails the group 17 times. Against this the catalogue of readings of the Antioch type shows a remarkable excess: MS 22 goes with the Antioch against all other members of fam. 1 241 times; joined with MS 209 it gives the Antioch 7 times; joined with MS 118, 35 times, joined with MS 1, 94 times. If we add to this total the 195 cases where MS 1 has special readings while MSS 22, 118, 209 unite with the Antioch text, we get a total of 572 cases where MS 22 supports the Antioch text against probable readings of the fam. 1 type; of these only the 195 cases where Lake based the fam. 1 text on MS 1 alone are very questionable and the majority of these have been established by von Soden's new evidence. The less striking character of MS 22 is shown by its having only 37 similar special readings; these will be discussed later. MS 118 has 59 special readings and MS 209, 25. A decided increase in the number of agreements of MS 22 with the Antioch text is found from chapter 22 on. This causes a small increase in the number of agreements with MS 118 and a corresponding withdrawal from MS 1. The number of unquestioned fam. 1 readings does not seem to be much affected.

In Mark MS 22 has only 168 probable fam. 1 readings; of these 14 lack the support of MS 118, and 7 the support of MS 1, while in 38 cases MS 22 gets support from but one other MS of Lake's group. On the other hand MS 22 shows 634 agreements with the Antioch type against fam. 1; of these 407 have no support from the other members of the group, and 186 the support of MS 118 only. The text of our MS has been very decidedly accommodated to the Antioch type and this agreement is evenly distributed throughout the gospel. There are 20 special readings against 72 in MS 1, 52 in MS 118, 28 in MS 209, and 15 in the five chapters of MS 131 compared.

In Luke MS 22 has 299 probable fam. 1 readings; of these 36 have the support of MS 1 only, 11 of 118-209 only, and 12 of MS 131 only. Against these we find a total of 693 agreements with the Antioch type in opposition to probable fam. 1 readings. In 389 of these MS 22 stands alone against the other four members of the group. There are also possibly some fam. 1

readings in the 80 special variants of MS 1, the 43 of MS 118, the 9 of MS 209, but hardly in the 185 specials of MS 131. MS 22 has 51 special variants. There seems no variation in the type of text throughout the Gospel.

In John MS 22 has 203 probable fam. 1 readings though there is a lacuna from 14, 22 to 16, 27. Of these 5 lack the support of MS 118, which ends at 16, 25; 20 lack the support of MS 209, all except one after the lacuna of chapter 16; and 33 lack the support of MS 1 (all before the lacuna in chapter 14). Against these there is a total of 387 agreements with the Antioch type in opposition to probable fam. 1 readings. In 240 of these MS 22 stands alone against the others of the group, while in 50 (all except one after the lacuna) it is supported by MS 209. It has 27 special readings while there are 13 in MS 118, 27 in MS 209, and 66 in MS 1. There seems a very decided change in the type of text after the lacuna, for in the latter part MS 22 stands much nearer to the Antioch text and also to MS 209, which here approaches the same type. As a whole von Soden's assumption that MS 22 belongs in a sub-group with 118-209 seems utterly without foundation. In its fam. 1 readings it goes more closely with MS 1, and it draws near to 118-209 only in the corrections to Antioch type; thus it seems to draw nearer to 118 in Mt. 22 to 28 and to 209 in John 17 to 21.

The special readings of MS 22 can best be treated by giving them with the other MS support in each case. Obvious unsupported errors are not included. They are not numerous.

MATTHEW

4 9 *δωσω σοι*; order change, unsupported.

4 13 *παραθαλασσιον* for *παραθαλασσιαν* = DU 1582 Cyr.

5 47 *τουτω* for *ουτω* (*το αυτω*) = 251 660 726 1093 1365 1604 OL (exc. *h*) Vg Bas.

8 10 *ουδε παρ ουδενι*; a combination of the Antioch reading *ουδε* with the fam. 1 text *παρ ουδενι* but cf. OL g¹ *non inveni in nullo*.

8 18 *εαυτον* for *αυτον*; no other support.

9 28 (*δε*) + *αυτω* = NUYΣ 16 59 111 213 229 235 251 348 349 477 517 544 659 660 672 954 1093 1188 1194

- 1216 1229 1279 1369 1391 1573 1574 1579 1588 1604
1657 *bfg*¹ *q*.
- 9³⁶ *εριμμενοι* = **▮BCDLΣ** 21 126 280 990 1574 1606 *l*. 184.
- 11¹⁷ *ηυληκαμεν* man. 1 = OL Boh (*cantavimus*) Vg Syr (*cecini-*
mus); a version influence.
- 13¹³ *μηδε* for *ουδε* = *l*. 49.
- 13³⁰ *αφετε ουν συναξαεσθε* = U 11 76 108 115 235 300 538
al. Syr; perhaps a combination; Antioch text omits *ουν*,
fam. 1 *συν*.
- 13⁴⁰ — *τουτου* = **▮BDΓ** 5 24 36 183 195 435 892 945 1555
1582 1604 Latin (exc. *h qf*) Syr^{sc} Sah Arm Eth Ir Or Cyr
Hil.
- 13⁵⁵ *ουχ* for *ουχι* = **▮BCMNOWZΔΣΨ** 050 080 fam. 13 (exc.
1689) 21 33 108 237 244 299 399 544 700 1241 1279 2145
l. 222 Or Eus Bas Cyr.
- 15⁵ *εαν* for *αν*¹ = LΘ 11 66 435 al. mult.
- 15¹³ (*ειπεν*) + *αυτοις* = NΔ 122 545 565 713 892 1574 Syr^{cp}.
- 15²⁵ *προσελθουσα* for *ελθουσα* = Δ 71 990 1227 1365 Syr^{sc}.
- 16²⁵ *απολεση* for *απολεσει* = 59 506.
- 18⁸ *σκανδαλιση* for *σκανδαλιζει* = al. pauc.^{tisch} (Scholz cites
only 22).
- 18³² — *αυτω* = DY 1 050 11 700 954.
- 19²⁸ *καθησεσθε* = **▮BD²GLMUXΔ** fam. 13 (exc. 346) etc.
- 19³⁰ + *οι* before *εσχατοι*² = CMΣ fam. 13 (exc. 124 788) 21 66
229** 472 482 506 546 1093 1187 *l*. 44.
- 20⁵ + *την* before *εκτην* = 11 59 245 506 655 2145.
- 20⁵ — *ωραν* = 1216 1279 *e* Op. Imp.
- 22¹ *ειπεν παλιν* (order) = 33 892 *g*² Vg Or Eus Chr.
- 22²⁹ — *αυτοις* = SV 11 16 28 59 122 237 238 243 258 299 300
399 661 999 *q* *r*²; perhaps early Antioch.
- 22⁴⁴ *υποκατω* for *υποποδιον* = **▮BDGLUZΓΨ 1** 050 fam. 13
(exc. 13) 142 198 253 301 433 472 892 2145 *l*. 4 *l*. 48 *b e h q r*
Syr^{cg} Sah Boh Aug.
- 23³⁴ — *ιδου* = E* Y 4⁶ fam. 13 248 348 482 544 1279 1355 1555
1657* *l*. 184.
- 24¹⁴ — *τουτο* = ΓΦ 1 6 17 37 40 53 73 242 245 247 251 259
280 354 407 1012 1194 1295 1402 1574 *l*. 5 *l*. 47 al. *a*
Arm Ps-Ath.

- 24 32 — $\tau\alpha$ man. 1 = \aleph^* 215 300 al. pauc. (Latin Syr.).
 25 6 $\mu\epsilon\sigma\sigma\upsilon\sigma\eta\varsigma$ for $\mu\epsilon\sigma\eta\varsigma$; no support; cf. John 7, 14.
 26 9 $\epsilon\delta\upsilon\nu\alpha\tau\omicron$ for $\eta\delta\upsilon\nu\alpha\tau\omicron$ = $\aleph B^* KLZ\Delta\Theta^e \Pi\Psi$ 050 089 4^e 7^e 25
 71 72 265 273 291 300 482 489 517 565 655 892 1010 1219
 1241 1293 1346 1369 1657.
 26 36 — ov = $\aleph CM^* Y$ 28 33 44 72 73 118^{teste} Sod. 245 349 473
 517 700 892 954 1188 1200 Chr Thph.
 27 6 $\kappa\omicron\rho\beta\omicron\nu\alpha\nu$ = $EKM\Lambda$ 4^e fam. 13 16 77 108 225 229 235 248
 262 273 348 433 440 472 477 517 544 659 660 713 al¹⁵
 l. 50 Chr Cyr.
 27 9 $Z\alpha\chi\alpha\rho\iota\omicron\nu$ for $I\epsilon\rho\epsilon\mu\iota\omicron\nu$ = Syr^p mg Arab^{cod} cited by Tisch;
 early Fathers note error; Φ 33 157 $a b$ Syr Boh^K omit.
 27 24 $\gamma\epsilon\eta\eta\tau\alpha\iota$ for $\gamma\iota\upsilon\epsilon\tau\alpha\iota$; no support.
 27 29 $\gamma\omicron\nu\nu\pi\epsilon\tau\omicron\nu\nu\tau\epsilon\varsigma$ for $\gamma\omicron\nu\nu\pi\epsilon\tau\eta\sigma\alpha\nu\tau\epsilon\varsigma$ = 69 472 b ff^2 (f) q (*ad-*
geniculantes).
 27 43 + o before $\upsilon\iota\omicron\varsigma$ man. 2; no support.
 27 46 $\sigma\alpha\beta\alpha\kappa\tau\alpha\nu\epsilon\iota$ = B 713 1402 l. 47 $b(q)$ Vg^{HD}.

MARK

- 1 35 ($a\pi\eta\lambda\theta\epsilon\nu$) + o $\bar{\iota}\varsigma$ = C³ FGV 6 27 122 127 237 246** 247
 248 251 252** 258 265 273 299 1071 l. 63 al.
 1 44 $\alpha\lambda\lambda\alpha$ = $\aleph ABCDEGKLU\Delta\Theta^b \Pi$ 299 al. mult.
 2 22 — $\nu\epsilon\omicron\nu^1$; no support.
 2 25 ($\epsilon\pi\epsilon\iota\nu\alpha\sigma\epsilon$) + $\kappa\alpha\iota$ = 44 517.
 4 34 — $\alpha\nu\tau\omicron\nu$ = 258 412 485 572 700 $\text{ff}^2 i l r^2$.
 4 41 $\epsilon\sigma\tau\iota\nu \omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma$ (order) = D 251 1082 1555 $a c f g^2 l(q)$ Vg.
 6 8 $\pi\alpha\rho\eta\gamma\gamma\epsilon\lambda\lambda\epsilon\nu$ for $\pi\alpha\rho\eta\gamma\gamma\epsilon\iota\lambda\epsilon\nu$ = E(F) UVWY $\Delta\Pi^2$ 11 16
 27 115 127 213 235 262 346 348 435 440 473 476 477 482
 543 655 713 al.
 8 4 $\delta\upsilon\nu\alpha\tau\alpha\iota$ for $\delta\upsilon\nu\eta\sigma\epsilon\tau\alpha\iota$ = 28 251 $b c f$ Eth; cf. $\delta\upsilon\nu\alpha\sigma\alpha\iota$ = W
 Syr^s; cf. Pers ff^2 .
 9 45 $\epsilon\iota\varsigma \tau\eta\nu \zeta\omega\eta\nu \epsilon\iota\sigma\epsilon\lambda\theta\epsilon\nu$ (order) = $\aleph F\Gamma$ 16 27 251 348 349
 433 659 692 945 1194 1227 1369 2145.
 10 32 — $\kappa\alpha\iota \epsilon\theta\alpha\mu\beta\omicron\nu\nu\nu\tau\omicron$ = 251 282 al. Sah; cf. omission of $\kappa\alpha\iota$
 $\alpha\kappa\omicron\lambda\omicron\upsilon\theta\omicron\nu\nu\tau\epsilon\varsigma \epsilon\phi\omicron\beta\omicron\nu\nu\tau\omicron$ in DK 11 28 61 66 157 672
 700 etc. OL.
 10 40 + $\pi\alpha\rho\alpha \tau\omicron\nu \pi\alpha\tau\rho\omicron\varsigma \mu\omicron\nu$ ($\upsilon\pi\omicron \tau\omicron\nu \pi\alpha\tau\rho\omicron\varsigma \mu\omicron\nu$ in fam. 1)
 = 050 7^e 251 1606.

- 11 1 *Βησφαγη* = 13.
 11 23 *πιστευσει* for *πιστευση* = XΓ 3 11 59 122 124 236 237
 238 242 245 248 433 435 506 al. mult.
 12 35 + *τον* before $\overline{\delta\alpha\delta}$ = Σ 16 179 213 348 477 1194 1200 1216
 1241 1279 1355 1542 1579 1588.
 13 1 *ποδαποι* ... *ποδαπαι* = D* 59.
 13 25 — *αι*² = W 253; cf. *k* (*in caelis*), *q* (*caelestes*) Pers Syr.
 14 22 + *τον* before *αρτον* = MΣ 59 69 245 251 300 348 435 440
 482 713 983 1227 1355 1402 1555 1573 1579 1689.
 14 42 *αγομεν*; no support.
 14 45 (*λεγει*) + *αυτω χαιρε* = 124 l. 36 *b*³ Syr^s; a combination of
 Antioch and fam. 1 additions.

LUKE

- 1 59 + *και* before *ηλθον* = 76 77 218 1606 al. cf. Pers.
 2 2 *Κυρινιον* = 13 69 124 235 346 565.
 2 39 and 51 *Ναζαρατ* = A 2*.
 3 17 (*τον*) + *μεν* = DEGΛ 050 fam. 13 (exc. 543 1689) 237 1071
 1555 1604 al.
 3 20 *εις την φυλακην* for *εν τη φυλακη* = *a c e f f*² *q*.
 3 26 *Νααθ*; no support.
 3 27 *Ιαναν* = H.
 3 27 *Νηρη*; no support.
 3 29 *Ιεση*; no support.
 3 29 *Ιωραμ* = Γ 1194 1604 *f g*² Syr^p Eth Arm Pers Arab.
 5 16 *εν ταις ερημοις υποχωρων* (order) = 122 254 660 Pers; some
 others omit one of transposed phrases.
 5 35 *επαρθη* = 122.
 6 7 *τε* for *δε* = H 11 660 l. 17 (Pers Syr^s).
 6 31 — *και*¹ = Ξ 157 259 1093 1355 1555 1574 Sah Pers.
 7 9 — *αυτω* = D(W) 245 251 280 1216 (Boh).
 9 5 — *απο*² = DU 11 16 28 49 59 67 127 248 254 259 348 435
 999 1279 l. 20 l. 47 *c d* Vg Syr^{sc} Sah Boh Arm.
 9 42 — *δε*² man 1 = Pers.
 9 48 *τουτο το παιδιον* in ras. cf. omission of *το* in Δ and order
 change of D fam. 1 270 579 726 990 1012 1200 1207 1375
 1574 etc. Latin Syr.

- 9 50 *υμων* for *ημων* bis = nearly all except Antioch text, fam. 1, and fam. 13.
- 10 4 *βαλλαντια*; cf. *βαλαντια* of 129 245 545 Syr.
- 10 16 (*με*) + *και ο εμου ακουων ακουει του αποστειλαντος με* = (D) E² 050 fam. 13 (exc. 69) 1012 1604 (*a b d i l r*) Syr^{s c hr} Arm Eth Just Hipp Ir.
- 11 41 — *υμιν* man. 1 = 291 700. Note transposition in D OL Syr Eth Tert.
- 11 52 + *και* before *αυτοι* = DM fam. 13 157 660 945 1604 OL Eth Or Ambr.
- 12 16 *ηυφορησεν* = ADGKLWΓΑΠΨ fam. 13 16 28 33 435 472 579 1071 1131 1279 1574 2145 2193 etc. Bas.
- 12 32 *μου* for *υμων* = *l.* 44; G² = *ημων*.
- 12 32 + *του* before *δουναι* = V 108 246** 250 258 433 471 1369 al. pauc.
- 12 56 — *το* man. 1; no support.
- 13 2 — *οτι*¹ = *b*; cf. Ψ^{teste} Sod. non Lake T^{woi} 13^{teste} Tisch Sah, which omit *οτι*².
- 13 8 — *το*; no support.
- 13 24 *αγωνισασθε* for *αγωνιζεσθε*; no support.
- 14 12 *γενησεται* for *γενηται* = Λ 050 7^e 91 251 259 267 299 348 659 1606 1689 *l.* 19 OL (exc. *r*).
- 14 16 *μεγαν* = B**DΛΠ** 10 36 69 106 124 145** 237 239 253 254 255 259 346 472 565 700 999 1279 *l.* 3 *l.* 18 *l.* 19. Clem.
- 16 4 (*μετασταθω*) + *απο* = LX 33 251 660 892 Latin (*a vilificatione*).
- 16 6 *βαδους* = ⲠLXΨΩ 36 40** 57 59 91 127 213 237 239 299 1071 1574 al. Or.
- 16 26 *δυναται* = *l.* 5 edit. Erasmi.
- 19 15 *εδεδωκει* for *εδωκε* = 660 672 Or.
- 20 19 *οχλον* for *λαον* = NOWΣΦΨ 080 76 145 213 545 660 1604 *l.* 48.
- 21 7 *μελη* for *μελλη* = 254.
- 21 17 *δια το ονομα μου υπο παντων* = KМУVΓΑΠⲛ 3 123 258 262 280 348 473 482 489 655 1187 1219 1227 1355 1555 1573 Syr^p.
- 21 23 *εγ γαστρι* = A 124.

- 21 34 *αι καρδιαι υμων* = ABT^k WX 0139 fam. 13 25 251 291 348 579 660 *l.* 53 Latin.
- 21 37 — *καλουμενον* = 660 *r*; many substitute *των* for *το καλουμενον*.
- 23 44 (*ενατης*) + *του ηλιου εκλειποντος* = 251 660 1194; a combination of Hesych. and Antioch. readings.
- 23 53 *ουδε εις* = 660.
- 23 53 + *τη* before *συνδου* = H al. pauc.
- 24 13 *εκεινη* for *αυτη*; no support.
- 24 21 — *ταυτην* = D 42 71 435 954 1354 al² Latin Syr Sah Diatess Aug.
- 24 39 — *με* = DW Latin (exc. *c*) 130^{lat} Syr^{sc hr} Hilar Hier Ambro Aug.
- 24 49 — *μου* man. 1 = 1375* *a*.

JOHN

- 1 26 *ειστηκει* for *εστηκεν* = 19 660 1071 Euseb.
- 1 32 — *οτι* = V 24 250 253 259 1555 al³.
- 3 12 *ουκ επιστευσατε* for *ου πιστευετε* = EH 71 239 254 382 440 475 660 1241 *l.* 24 al. Cop Pers Syr^{hr} Aug Epiph.
- 4 14 + *εγω* before *δωσω*² = **NDMNOT^bWΣΦ** 080 083 fam. 13 (exc. 13) 33 106 254 472 661 945 1093 1170 1241 1242 1293 1321 1574 *l.* 47 *l.* 260 *a b f ff² g* Vg Or Diatess Thdrt Did Ath.
- 4 48 *πιστευσετε* for *πιστευσητε* = EH²Λ 24 262* 299.
- 5 1 (*μετα*) + *δε* SVΩ 4° 23 24 59 89 91 107 131 185 234 251 259 262 264 280 282 286 299 406 413 416 435 471 473 483 484 655 660 1093 1227 1242 1573 *f* Syr^{hr} Copt; perhaps early Antioch.
- 5 7 — *εγω* = V 15 24 69 91 116 249 299 406 660 726 826 983 1093 1689 Aug.
- 6 32 *υμιν δεδωκε*; no support for this order; — *υμιν* = 579 Pers.
- 6 40 *εγω εν τη* for *εγω τη* = **ADKNOSUHΣΦ** 080 fam. 13 19 33 118^{teste Sod.} 234 al. mult. Latin Sah Boh Goth.
- 8 44 *λαλει* for *λαλη* = HUΓ 13 124 76 220 225 244 247 248 251 299 435 472 473 474 475* 483 484 *l.* 184 al. Epiph.
- 8 50 — *δε* = 69 138 232 265 850 1820 *l.* 47 *b* Syr^{hr} Arm Goth Or Chr Cyr.

- 9 7 — ουν = T 68 l. 60 *acl* Syr^{hr} Arm Goth.
 9 27 — ουκ = Latin (exc. *afqr*) Syr^{so}.
 10 3 κατα = EFΔ 87 472 al³.
 11 3 προς αυτον αι αδελφαι (order) = 82 16 249 317 397 423
 430 472 660 743 1227 *r* Sah Boh Arm.
 11 25 (ειπεν) + ουν = XΨ^{teste} Sod. 0141 4^e 7^e 40 57 63 213 247
 248 259 348 435 483 659 954 1071 1093 l. 47 l. 49 l. 53
 Goth.
 12 2 συνανακειμενων συν for συνανακειμενων man 1 = 16 33 76
 348 477 1216 1279 1579.
 13 4 — εκ = 299 659.
 13 37 — ο Πετρος = D 660 672 al. pauc.
 18 14 (λαου) + και μη ολον το εθνος αποληται = 52 660 (Colb
 duo^{teste} Wetts *i. e.* 22 and one other) *a*.
 19 32 — αυτω = *a*.
 20 25 τους τυπους for τον τυπον¹ = 565 Syr^p Sah² Eth Diatess
 Adamant.
 20 25 (ηλων²) + και βαλω τον δακτυλον μου εις τον τυπον των
 ποδων sol^{vid}; 1582 Syr^{hr} have των ποδων for των ηλων² teste
 Sod. but I suspect that these agree with MS 22.
 20 30 — αυτου = 8BEKSΔΠ 42 71 122 229* 254 262 270 348
 399 473 489 1010 1216 1219 1279 1346 *f* Sah Syr.
 21 4 — ο = 8ABCDEPWΠΨ 050 3 44 122 240 244 248 399
 481 489 565 655 661 713 850 945 1216 1219 1227 2145
 1820 Sah Boh.
 21 16 and 17 προβατια = (A)BC (19) 1582 (*b*).

The most noticeable feature in this list is the frequent agreement with the Versions, especially the Old Latin. Hardly less striking are the special agreements with MSS 660, H, D, 1279 and 472. In the case of MS 660 there are enough special agreements in Mark, Luke, and John to make it fairly certain that their ancestors were of the same local type of text. Doubtless the parents of MS 660 have suffered correction also, but for MS 22 this is certain. In fact the discovery of this older set of readings makes it probable that this text tradition suffered two corrections, first to the fam. 1 type and then to the Antioch text.

The following collation is based on the Oxford 1880 edition of the *Textus Receptus*. Its few variations from Mill and Stephen

1550 are noted in Univ. of Mich. Studies, Human. Ser. vol. IX p. 143.

The additions of *ν εφέλκυστικον* are omitted; they are very frequent in MS 22.

MATTHEW

2. Text incipit 2 2 (*που εστιν*); 5 *ουτως*; 11 *ειδον* pro *ευρον*; 18 – *θρηνος και*; 22 – *επι*; 23 *ναζαρεθ* man 1, corr *a* sup *e* man 2;
3. 5 + *πασα η* ante *ιεροσολυμα*; 6 (*ιορδανη*) + *ποταμωι*; 8 *καρπον αξιον* pro *καρπους αξιους*;
4. 9 tr *δωσω σοι*; 13 *παραθαλασσιον*; 18 – *ο ιησους*; 20 lacuna post *ηκολουθησαν* ad 5 25 *παραδω*;
5. 27 – *τοις αρχαιοις*; 30 *εις γεενναν* *απελθι* pro *βληθη εις γεενναν*; 31 *ερρηθη*; 32 *πας ο απολυων* pro *ος αν απολυση*; *μοιχευθηναι* pro *μοιχασθαι*; 33 and 38 *ερρηθη*; 39 – *σου*; 43 *ερρηθη*; 44 – *ευλογειτε τους μισουντας υμας*; – *επη-ρεαζοντων υμας και*; 47 *εθνικοι τουτο pro τελωναι ουτω*;
6. 1 (*προσεχετε*) + *δε*; *ελεημοσνην* (*ελεημ* in ras man 2); 4 – *αυτος*; – *εν τω φανερω*; 5 *προσευχησθε* pro *προσευχη*; *εσεσθε* pro *εση*; 6 – *εν τω φανερω*; 10 – *της* ante *γης*; 12 *αφηκαμεν* pro *αφιμεν*; 15 – *τα παραπτωματα αυτων*; 16 – *οτι*; 18 – *τω εν* man 1 (add sup man 2); *κρυφαιω* pro *κρυπτω* bis; – *εν τω φανερω*; 24 *μαμωνα*; 25 – *και τι πητε* man 1, add *η τι πητε* in marg man 2; *πλειον* (*ω* sup *ο* man 1); 28 *αυξανουσιν* man 1, corr *αυξανει* man 2; *κοπιωσιν* pro *κοπια*; *νηθουσι* man 1, corr *νηθει* man 2; 32 *επιζητουσιν* pro *επιζητει*;
7. 6 – *εν*; 12 *ουτως*; 13 *εισπορευομενοι* pro *εισερχομενοι*; 14 *τι* pro *οτι*; 16 *σταφυλας* pro *σταφυλην*; 17 *ουτως*; 24 *ομοιωθη-σεται* pro *ομοιωσω αυτον*; 27 *προσερρηξαν* pro *προσεκοψαν*; 28 + *παντες* ante *οι οχλοι*; 29 (*γραμματεις*) + *αυτων*;
8. 1 *καταβαντος δε αυτου* pro *καταβαντι δε αυτω*; 4 *αλλα* pro *αλλ'*; 5 *εισελθοντος δε αυτου* pro *εισελθοντι δε τω ιησου*; 8 *λογωι* pro *λογον*; 10 (*ουδε*) + *παρ ουδενι*; 13 – *αυτου*; (*εκεινη*) + *και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωραι*, *ευρεν τον παιδα υγιαινοντα* (*obeli ante et post man recentiore*); 18 – *πολλους*; *εαυτον* pro *αυτον*;

- 23 – το ante πλοιον; 25 – αυτου; 26 (τοτε) + τοτε; τωι ανεμοι
pro τοις ανεμοις; 28 ελθοντος αυτου pro ελθοντι αυτω; 31 απο-
στειλον ημας pro επιτρεψον ημιν; 32 τους χοιρους pro την
αγελην των χοιρων;
9. 4 τους διαλογισμους pro τας ενθυμησεις; – υμεις; 8 εφοβηθη-
σαν pro εθανυμασαν; 13 αλλα pro αλλ'; – εις μετανοιαν;
17 αμφοτεροι pro αμφοτερα; 18 (αρχων) + εις; 28 (ελθοντι
δε) + αυτωι; 30 ενεβριμηθη pro ενεβριμησατο; 35 – εν τω
λαφ; 36 εσκυλμενοι pro εκλελυμενοι; εριμμενοι;
10. 4 (ο κανανιτης man 1) add in marg man 2 γρ(αφεται) και
ο καναναιος; 8 νεκρους εγειρετε tr ante λεπρους; 10 – εστιν;
12 (αυτην) + λεγοντες· ειρηνη τωι οικωι τουτωι; 15 (αμην)
+ αμην; γομορρας pro γομορρων; 19 παραδωσιν pro παρα-
διδωσιν; λαλησητε pro λαλησετε; 23 ετεραν pro αλλην;
(ετεραν) + καν εκ ταυτης διωκωσιν υμας φευγετε εις την αλλην;
25 οικειακουσ; 27 ηκουσατε pro ακουετε; 28 αποκτενοντων;
11. 1 – δωδεκα; 16 παιδιοις pro παιδαριοις; 17 ηυλησαμεν (λησ in
ras man 2, ληκ man 1); 21 βηθσαιδα; (σποδωι) + καθημεναι;
23 μη εως του ουνου υψωθησθι pro η ···· υψωθειςα;
12. 3 – αυτος; 4 – μονοις; 6 μειζον pro μειζων; 7 ελεος pro ελεον;
8 – και; 10 (ην) + εκει; 21 – εν; 28 tr εν πιν θυ εγω; 31 (αφε-
θησεται) + υμιν; – τοις ανθρωποις²; 32 εαν pro αν¹; τωι νυν
αιωνι pro τουτω τω αιωνι; 35 (καρδιας) + αυτου; – τα ante
αγαθα; 39 μοιχαλλις; 42 σολομωνος bis;
13. 13 ινα pro οτι; μη βλεπωσι pro ου βλεπουσι; μη ακουωσι
pro ουκ ακουουσιν; μηδε συνιωσι pro ουδε συνιουσι; 14 – επ;
ακουσητε pro ακουσετε; βλεψητε pro βλεψετε; 25 επεσπειρε
pro εσπειρε; 27 – τα; 28 συλλεξομεν pro συλλεξωμεν;
30 (αφετε) + ουν; 33 εκρυψεν pro ενεκρυψεν; 35 – κοσμου;
40 – τουτου; 54 εκπλησσεσθαι; 55 ουχ pro ουχι;
14. 6 γενεσιοις δε αγομενοις pro γενεσιων δε αγομενων; 12 πτωμα
pro σωμα; 14 αυτοις pro αυτοις; 19 του χορτου pro τους
χορτους; – κα²; 22 – αυτου; 25 – ο ις; 26 – οι μαθηται;
33 – ελθοντες; 36 (ινα) + καν;
15. 4 – σου; 5 εαν pro αν¹; 11 – τουτο; 13 (ειπεν) + αυτοις;
23 ηρωτησαν pro ηρωτων; 24 προς pro εις; 25 προσελθουσα
pro ελθουσα; προσεκυνησεν pro προσεκυνει; 31 – κυλλους

- υγεις; 32 ημεραι pro ημερας; μη pro μηποτε; 36 – αυτου; 38 (ησαν) + ως; 39 ανεβη pro ενεβη;
16. 3 – υποκριται; 4 μοιχαλλis; 12 αλλα; 19 δεδεμενον (a sup on man 1); 25 απολεση pro απολεσει; ουτος σωσει pro ευρησει; 26 ωφεληθησεται pro ωφελειται; 27 τα εργα pro την πραξιν; 28 (αμην) + δε; εστωτων pro εστηκοτων;
17. 2 εγενοντο pro εγενετο; 4 μωση man 1, corr μωσει man 2; 9 εκ pro απο; 11 – πρωτον; 14 αυτον pro αυτω; 15 ενιοτε pro πολλakis²; 20 ολιγοπιστιαν pro απιστιαν; 27 – την ante θαλασσαν;
18. 4 ταπεινωσει pro ταπεινωση; 6 εις pro επι; 7 – εκεινω; 8 σκανδαλισμη pro σκανδαλιζει; 10 – εν ουρανοις¹; 12 and 13 ενενηκονταενεα; 15 – εις σε; 17 (σοι) + λοιπον; 18 (αμην) + δε; 19 (παλιν) + αμην; 28 ειτι pro οτι; 31 εαυτων pro αυτων; 32 – αυτω; 35 (ουτως) + ουν; – τα παραπτωματα αυτων man 1, add in marg man 2;
19. 4 ο κτισας pro ο ποιησας; 5 (πρά) + αυτου; κολληθησεται pro προσκολληθησεται; 7 – αυτην; 8 ουτως; 9 – ει; 11 – τουτον; 12 ουτως; 16 – αγαθε; 17 τι μη ερωταις περι του αγαθου· εις εστιν αγαθος pro τι με λεγεις ···· ο θεος; 19 – σου¹; 20 εφυλαξα pro εφυλαξαμην; – εκ νεοτητος μου; 26 – εστι man 1, add in marg man recent; 28 καθησεσθε pro καθισεσθε; 29 κληρομησει pro κληρονομησει; 30 + οι ante εσχατοι²;
20. 2 και συμφωνησας pro συμφωνησας δε; – αυτου; 4 και εκεινοις; 5 ενατην; + την ante εκτην; – ωραν; 11 εγογγυζον (ογ in ras man 2); 15 ει pro η; 21 (ευωνυμων) + σου; 22 – και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι; 23 – και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε; 26 – δε; 27 εσται pro εστω; 34 – αυτων οι οφθαλμοι;
21. 1 βηθσφαγη; – ο ante ις man 1, add sup man 2; 3 αποστειλει; 11 πολλοι δε pro δε οχλοι; 12 – ο ante ις; 14 ιτ χωλοι και τυφλοι; 22 εαν pro αν; 25 + το ante ιωαννον; 26 ειχον pro εχουσι; 28 δαι pro δε man 1, corr sup man 2; (ανος) + τις; – μου; 32 ουδε pro ου; 33 – τις; 38 σχωμεν pro κατασχωμεν; ιτ αυτου την κληρονομian; 41 εκδωσεται; 42 υμων pro ημων; 46 επει εις pro επειδη ως;
22. 1 ιτ ειπεν παλιν; 2 ποιων pro εποιησε; 3 – και¹; 4 ητοιμακα pro ητοιμασα; 5 ος pro ο bis; 7 ο δε pro ακουσας δε ο; το στρα-

- τευμα pro τα στρατευματα; ανειλε̄ pro απωλεσε; 9 εαν pro αν; 13 - αρατε αυτον και; + αυτον post εκβαλετε; 16 - ου¹; 25 γημας pro γαμησας; 27 - και; 29 - αυτοις; 30 γαμιζονται pro εκγαμιζονται; + οι ante αγγελοι; 37 - τη ante καρδια; εφη pro ειπεν; 43 (αυτοις) + ο ις; 44 υποκατω pro υποποδιον; 23. 3 εαν pro αν; 5 γαρ pro δε; - των ιματιων αυτων; 7 - ραββι²; 8 - ο χς; 13 (ουαι) + δε; 14 - δε; 21 ομνυν pro ομοσας; κατοικησαντι pro κατοικουντι; 28 ουτως; 34 - ιδου; 36 (υμιν) + οτι; tr παντα ταυτα; 39 (υμιν) + οτι; 24. 2 tr ταυτα παντα; - μη²; 3 ειπον pro ειπε; 9 - των; 14 - τουτο; 17 τα pro τι; 20 - εν; 24 πλανασθαι pro πλανησαι; 27 - και²; 32 τα sup sed man 1; 33 ουτως; 36 - της²; 41 μλωι pro μλωνι; 45 δουναι pro διδοναι; 49 (συνδουλους) + αυτου; εσθιη pro εσθιειν; πινη pro πινειν; 25. 3 αυτων pro εαυτων¹ 6 μεσουσης pro μεσης; 9 ου μη pro ουκ; 13 - εν η ο υιος του ανθρωπου ερχεται; 30 εκβαλετε; 41 ο ητοιμασεν ο πηρ̄ μου pro το ητοιμασμενον; 44 αυτω; 26. 4 tr δολωι κρατησωσι; 9 εδυνατο; 10 - γαρ; 15 και εγω; στατηρας αργυριου pro αργυρια; 17 ετοιμασομεν pro ετοιμασωμεν; 26 ευχαριστησας pro ευλογησας; 28 - γαρ; 29 γενηματος; 33 - και; (εγω) + δε; 36 - ου; προσευξομαι; 48 εαν pro αν; 52 αποθανουνται pro απολουνται; 54 ουτως; 58 - απο; 59 tr θανατωσωσιν αυτον; 70 + αυτων ante παντων; 71 αυτοις· εκει pro τοις εκει; 74 καταθεματιζειν; 75 - του ante ιω; 27. 6 κορβοναν; 9 ζαχαριου pro ιερεμιου; 17 ιω τον scr et eras man 1 ante βαραββαν; 24 γενηται pro γινεται; 29 γονυπετουντες pro γονυπετησαντες; 33 ο pro ος; 34 οινον pro οξος; 41 (πρεσβυτερων) + και φαρισαιων; 42 επ αυτωι pro αυτω; 43 + ο ante υιος man 2; 44 αυτον pro αυτω²; 45 ενατης; 46 ενατην; σαβακτανει; 64 - νυκτος; 28. 2 (θυρας) + του μνημειου; 9 - ο ante ις; 10 και εκει; 19 - ουν; 20 - αμην; subs ευαγγελιον κατα ματθαιον.

MARK

Capitula Marci; inscript ευαγγελιον κατα μαρκον.

1. 2 καθως pro ως; ησαιαι τωι προφητη pro τοις προφηταις; 5 εξεπορευοντο pro εξεπορευετο; 6 + ο ante ιωαννης; 10 ως pro ωσει; 11 σοι pro ω̄; ηνδοκησα; 14 - τον ante ιωαννην;

- ο ante *is*; 16 (αυτου) + του σιμωνος; αμφιβαλλοντας pro βαλλοντας; 21 εισπορευεται pro εισπορευονται; 27 εαυτους pro αυτους; 29 εξελθων pro εξελθοντες; ηλθεν pro ηλθον; 34 (αυτον) + χ^ν ειναι; 35 (απηλθεν) + ο is; 37 tr σε ζητουσι; 38 και εκει; 41 – αυτω; 44 αλλα;
2. 1 tr εισηλθε παλιν; 4-12 κραβαττον; 5 – σου; 7 ουτως; 8 (ουτως) + αυτοι; 17 – εις μετανοιαν (add sup man 3); 22 – νεον¹; 25 (επεινασε) + και;
3. 4 + τι ante εξεστι; απολεσαι pro αποκτειναι; 5 – υγιης ως η αλλη (add in mg man 3 ηγηης αυτου ως η αλλη: τις γε?); 12 tr φανερον αυτον; 24-25 – η βασιλεια εκεινη ····· δυναται σταθηναι; 27 ουδεις δυναται pro ου δυναται ουδεις; διαρπαση pro διαρπασει; 29 – εις τον αιωνα; 32 (σου²) + και αι αδελφαι σου;
4. 4 – του ουρανου; 9 – αυτοις; 12 – τα αμαρτηματα; 18 – ουτοι εισιν²; 31 κοκκον pro κοκκω; 33 εδυνατο; 34 – αυτον; 38 προσκεφαλαιον pro το προσκεφαλαιον; 40 ουτως; 41 tr εστιν ουτος;
5. 1 γεργεσηνων pro γαδαρηνων; 2 εξελθοντος αυτου pro εξελθοντι αυτω; 3 μνημασι pro μνημειοις; εδυνατο; 4 πολλας πεδας και αλυσεις αις εδησαν αυτον διεσπαρκεναι και συντετριφειναι pro πολλακις ····· συντετριφθαι; 10 παρεκαλουν pro παρεκαλει; 11 τωι ορει pro τα ορη; 12 – παντες οι δαιμονες; 15 – και³; 16 διηγησαντο δε pro και διηγησαντο; εσωθη ο δαιμονισθεις pro εγενετο τω δαιμονιζομενω; 19 πεποιηκε pro εποιησε; 23 αυτωι pro αυτη; 26 αυτης pro εαυτης; 27 – εν τω οχλω; 40 παντας pro απαντας; κατακειμενον pro ανακειμενον;
6. 2 – οτι; 3 ιωσηι; 8 παρηγγελλεν pro παρηγγειλεν; 17 – τη ante φυλακηι; 22 – αυτης; 23 – και ωμοσεν αυτη οτι ο εαν με αιτησης δωσω σοι; 26 ηθελεν pro ηθελησεν; 27 – ο βασιλευς; σπεκουλατορα; 31 ευκαιρουν; 32 απηλθεν pro απηλθον; 33 – οι οχλοι; 36 καταλυσωσι pro αγορασωσιν εαυτοις αρτους man 1, corr in marg man 2; 37 tr δηναριων διακοσιων; 40 ανεπεσαν man 1, corr ο sup α man 2; 44 – ωσει; 47 (ην) + παλαι; 52 tr αυτων η καρδια; 55 πραβαττοις;
7. 8 – βαπτισμους ξεστων και ποτηριων, και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε; 24 – την ante οικιαν; 26 σύρα φοι-

- νίκισσα pro συροφοινισσα; εκβαλη pro εκβαλλη; 31 (εξελθων) + ο ις;
8. 2 ημεραι pro ημερας; 3 ηκουσιν pro ηκασιν; 4 δυναται pro δυνησεται; 6 (αρτους) + και; 7 - και ante αυτα; 8 ηιραν pro ηραν; 13 - το ante πλοιον; 15 των ηρωδιανων pro ηρωδου; 19-20 ηιρατε; 24 - οτι; - ορω; 31 + των ante αρχιερεων; + των ante γραμματεων; 34 ακολουθειν pro ελθειν; 35 την εαυτου ψυχην pro την ψυχην αυτου; 38 - των αγιων;
9. 3 εγενοντο pro εγενετο; 6 λαλησει pro λαληση; 7 - λεγονσα; 20 ιδον pro ιδων; 22 - και²; δυνη pro δυνασαι; 23 - πιστευσαι; 25 επετιμησε τωι $\overline{\pi\upsilon\iota}$ τωι ante επετιμησε add et del man 1; 38 - ο ante ιωαννης; 41 - τω; 44 - οπου . . . σβεννυται; 45 σε pro σοι; tr eis την ζωνην εισελθειν; 46 - εις το πυρ σβεννυται; 49 - και πασα θυσια αλι αλισθησεται; 50 ειρηνευσατε man 1, add ε sup σα man 2;
10. 1 - δια του; 2 - οι; 10 τουτου pro του αυτου; 14 - και²; 16 ευλογει; 21 - τοις; 24 - τοις ante χρημασιν; 27 - τω ante θεω; 28 - και¹; 29 - δε¹; + ενεκεν ante του ευαγγελιου; 31 - οι; 32 - και εθαμβουντο; 33 - τοις²; 40 - μου²; (ητοιμασται) + παρα του $\overline{\pi\rho\varsigma}$ μου; 43 ουτως; tr υμων διακονος; 44 εαν pro αν; 51 ραββουνι;
11. 1 βησφαγη; 10 ειρηνη εν ουρανω και δοξα (add ωσαννα in marg man 2) εν υψιστοις pro ωσαννα εν τοις υψιστοις; 21 εξηραται man 1, corr sup νθη man 2; 23 πιστευσει pro πιστευση; 29 και εγω; 32 - εαν; - οντως;
12. 5 αποκτεινοντες; 14 ηρξαντο ερωταν αυτον εν δολωι pro λεγουσιν αυτω; 23 - ουν; 26 μωυσεως; του βατου; 28 παντων pro πασων; 29 παντων pro πασων; 32 - θεος; 33 - των²; 35 + του ante $\overline{\delta\alpha\delta}$; 36 - τω^{1 2}; λεγει pro ειπει²;
13. 1 ποδαποι; ποδαπαι; 4 tr ταυτα παντα; 14 εστως pro εστος; 21 πιστευετε pro πιστευσητε; 25 - αι²; 27 ακρων pro ακρου; 29 ουτως; 31 παρελευσεται pro παρελευσονται; 32 η pro και της;
14. 3 πολυτελους man 1, πολυτιμου sup man 2; - κατα; 5 (αυτη) + πολλα; 6 εν μοι pro εις εμε; 8 προς pro εις; 9 (αμην) + δε; εαν pro αν; 14 (καταλυμα) + μου; 22 + τον ante αρτον; 23 - το; 24 - το²; 25 γενηματος; 29 tr ει και; 30 (οτι) + συ; 31 (ο δε) + πετρος; 34 λεγειν pro λεγει; 35 (επεσεν) + επι προσωπον;

- 36 *αλλ' οτι συ* pro *αλλα τι συ*; 37 *ισχυσατε* pro *ισχυσας*; 40 *καταβαρυνομενοι* pro *βεβαρημενοι*; 42 *αγομεν*; 43 (*ξυλων*) + *απεσταλμενοι*; 45 – *ελθων*; (*λεγει*) + *αυτωι χαιρε*; 51 *ηκολουθησεν* pro *ηκολουθει*; 53 *αυτου* pro *αυτω*; 54 – *προς το φως*; 62 *εκ δεξιων καθημενον*; *επι* pro *μετα*; 64 (*ηκουσατε*) + *παντες*; (*βλασφημιας*) + *αυτου*; 65 (*προφητευσον*) + *υνν*; *ελαμβανον* pro *εβαλλον* (corr in marg man 2); 68 *ουτε* pro *ουδε*; 72 *το ρημα ο* pro *του ρηματος ου*;
15. 4 *κατηγορουσιν* pro *καταμαρτυρουσιν*; 7 (*λεγομενος* pro *γενομενος*); *στασιατων* pro *συστασιαστων*; 8 *αιει* pro *αιε*; 16 *εις την αυλην* pro *της αυλης*; 20 *χλαμυδα* pro *πορφυραν*; 24 *διεμεριζονται* pro *διεμεριζον*; 29 *ουα* pro *ουαι*; 32 (*πιστευσωμεν*) + *αυτωι*; 33 *ενατης*; 34 *ενατη*; *λαμα* pro *λαμμα*; 39 *αυτοι* pro *εξεναντιας αυτου*; *ουτως*; 40 – *και*²; 43 *ελθων* pro *ηλθεν*; 46 + *εν* ante *τη συνδوني*; *προσκυλισας* pro *προσεκυλισε*; (*μνημειου*) + *απηλθεν*;
16. 1 – *η του*; 2 *τη μαι* pro *της μιας*; 7 (*οτι*) + *ηγερθη απο των νεκρων και ιδου*; 8 – *ταχυ*; (*γαρ*) + *τελος* * *εν τισι των αντιγραφων εως ωδε πληρουται ο ευαγγελιστης*; *εν πολλοις δε, και ταυτα φερεται*; 9 *σαββατων* pro *σαββατου*; 14 (*εγηγερμενον*) + *εκ νεκρων*; 17 (*καιναις*) + *και εν ταις χερσιν*; 18 *βλαψη*; 19 (*κς*) + *ις*; 20 (*σημειων*) + *τελος*; – *αμην*;

LUKE

Capitula evangelii; inscript *ευαγγελιον κατα λουκαν*

1. 5 *γυνη αυτου* (add *ω* sup *ου* man 2); 7 – *ταις*; 10 tr *ην του λαου*; 16 *προς* pro *επι*; 25 *ουτως*; – *το* ante *ονειδος*; 27 (*οικου*) + *και πατριας*; 29 – *αυτου*; 35 (*γεννωμενον*) + *εκ σου*; 36 *γερει* pro *γηραι*; 44 tr *το βρεφος εν αγαλλιασει*; 59 + *και* ante *ηλθον*; 61 – *οτι*; 63 *εσται* pro *εστι*; 69 – *τω*; 74 – *ημων*; 75 – *της ζωης*; 77 *ημων* pro *αυτων*; 80 *ηυξανεν*;
2. 1 *εν* (del man 3); 2 *κυριου*; 5 – *γυναικι*; 8 *της ποιμνης* pro *την ποιμνην*; 12 + *και* ante *κειμενον*; – *τη*; 15 – *και οι ανθρωποι*; 16 *ευρον* pro *ανευρον*; 20 *υπεστρεψαν* pro *επεστρεψαν*; 21 *αυτον* pro *το παιδιον*; 22 *μουσεως*; 25 tr *ην αγιον*; 39 *εαυτων* pro *αυτων*; *ναζαρατ* man 1, corr *ε* sup *α*³ man 2; 42 *δεκαδυο* pro *δωδεκα*; 43 *απεμεινεν* pro *υπεμεινεν*; *εγνωσαν*

- οι γονεις αυτου pro εγνω αυτου; 45 – αυτον¹; 51 ναζαρατ man 1, corr ε sup α³ man 2;
3. 2 επι αρχιερεως pro επ αρχιερεων; 7 – οχλοις; 11 ελεγεν pro λεγει; 15 μητι pro μηποτε; 17 (τον) + μεν; 19 – φιλιππου; 20 εις την φυλακην pro εν τη φυλακη; 22 ευδοκησα; 23 ηλει; 24 ιαννα (corr ε sup α man 2); 26 νααθ pro μααθ; σεμει; 27 ιωδα pro ιουδα; ιαναν pro ιωαννα; νηρη pro νηρι; 29 ιεση pro ιωση; ιωραμ pro ιωρειμ; 33 (αραμ) + του αλμει· του αρνη· του ιωραμ; 35 θαρρα; σερουχ pro σαρουχ; φαλεγ pro φαλεκ;
4. 7 (εαν) + πεσων; εμου pro μου; πασα pro παντα; 8 – υπαγε οπισω μου σατανα; – γαρ; 9 – ο ante υιος; 10 (σε) + εν πασαις ταις οδοις σου; 11 – οτι; 16 tr και ανεστη αναγνωναι post προφητου ver 17; 18 ευαγγελισασθαι pro ευαγγελιζεσθαι; 29 – της²; ωστε pro εις το; 35 απ pro εξ; 38 απο pro εκ; – η; 41 μονια man 1, corr δαιμονια man 2; 42 επεζητουν pro εξητουν; 44 της ιουδαιας pro της γαλιλαιας;
5. 1 και pro του¹; γενησαρετ; 4 – εις αγραν; 6 tr πληθος ιχθυων; 8 – του; + εγω ante εμι; 13 ειπων (ων in ras man 3); 15 – υπ αυτου; 16 tr εν ταις ερημοις υποχωρων; 18 tr ανον επι κλινης; 19 – δια¹; 25 (εφ) ωι man 1, scr ο sup man 2; 29 – ο; 30 (μετα) + των; 35 επαρθη pro απαρθη; 36 + απο ante ιματιου; (καινου) + σχισας; + το ante επιβλημα;
6. 1 – δευτεροπρωτω; των σποριμων (del των man 1 vel 2); 2 – εν; 3 οτε pro οποτε; – οντες; 7 τε pro δε; – αυτον; κατηγορειν pro κατηγοριαν; 10 (αυτους) + εν οργη; αυτωι pro τω ανθρωπω; – ουτω; 11 ποιησαιεν; 13 εφωνησε pro προσεφωνησε; 17 του pro τοπου; – του λαου; 22 – του ante ανου; 23 χαρητε pro χαιρετε; 25 (εμπλησμενοι) + νυν; 26 – υμιν; 27 αλλα; 28 υμας pro υμιν; – και; 31 – και¹; 45 – του³;
7. 2 εμελλε; 7 αλλ' pro αλλα; 9 – αυτω; 11 τωι εξης pro τη εξης; 18 (ιωαννη) + περι αυτου; 22 + και ante πτωχοι; 27 (ουτος) + γαρ; 28 – προφητης; – του βαπτιστου; 30 – ειπε δε ο κυριος; 32 α λεγει pro και λεγουσιν; 33 – αρτον; – οινον; 34 tr φιλος τελωνων; 35 – παντων; 36 κατεκλιθη pro ανεκλιθη; 37 + και ante επιγνουσα; 44 – της κεφαλης; 46 tr τους ποδας μου;

8. 3 *σωσαννα*; 5 *εαυτου* pro *αυτου*; 10 *συνωσιν* pro *συνιωσιν*; 20 – *λεγωντων*; 21 – *αυτον*; 25 – *εστω*¹; 26 *γεργεσηνων* pro *γαδαρηνων*; *αντιπερα*; 29 *παρηγγελλε*; 31 *παρεκαλει ουν* pro *και παρεκαλει*; 33 *εισηλθον* pro *εισηλθεν*; 34 – *απελθοντες*; 37 *γεργεσηνων* pro *γαδαρηνων*; 39 *θς* pro *ιησους*; 43 *ιατροις* pro *εις ιατρος*; 45 – *και λεγεις τις ο αψαμενος μου*; 51 *ελθων* pro *εισελθων*; tr *και ιωαννην και ιακωβον*; 52 (*απεθανεν*) + *το κορασιον*;
9. 1 – *μαθητας αυτου*; 3 *ραβδον* pro *ραβδους*; 5 *εαν* pro *αν*; – *απο*²; 9 – *ο*; 10 *βηθσαιδαν*; 11 *αποδεξαμενος* pro *δεξαμενος*; 13 tr *ιχθυες δυο*; *αγορασμεν* pro *αγορασωμεν*; 18 (*μαθηται*) + *αυτου*; 19 (*ηλιαν*) + *αλλοι δε ιερεμian*; 20 – *ο ante πετρος*; 24 *εαν* pro *αν*¹; 27 *εστωτων* pro *εστηκοτων*; *γευσωνται* pro *γευσονται*; 28 – *τον*; 33 – *ο ante πετρος*; tr *μian μωσει*; 35 *ο εκλεκτος man 1* pro *ο αγαπατος* (corr in marg man 2); 36 – *ο ante ις*; 38 *επιβλεψαι* pro *επιβλεψον*; 40 *εκβαλωσιν* pro *εκβαλλωσιν*; 41 tr *τον υιον σου ωδε*; 42 – *δε*² man 1, add sup man 2; 47 *γνους* pro *ιδων* (corr in marg man 2); 48 *τουτο το παιδιον* (*υτο το in ras man 1*); 49 – *τα*; 50 *υμων* pro *ημων*¹; *ημων*² man 1, corr *υμων* man 2; 52 *εαυτου* pro *αυτου*; 55 *ποιου* pro *οιου*; 56 – *γαρ*; 62 tr *ο ις προς αυτον*;
10. 1 *ημελλεν*; 2 *εκβαλη* pro *εκβαλλη*; 4 *βαλλαντια* pro *βαλαντιον*; 6 – *μεν*; – *ο*; 8 – *δ' ante αν*; 11 (*υμων*) + *εις τους ποδας ημων*; 13 *βηθσαιδαν*; 15 *η υψωθηση η* pro *η υψωθεις*; 16 (*με*) + *και ο εμου ακουων ακουει του αποστειλαντος με*; 20 – *μαλλον*; 22 – *και στραφεις προς τους μαθητας ειπε*; tr *μοι παρεδοθη*; 30 *εξεδυσαν* pro *εκδυσαντες*; – *τυγχανοντα*; 36 tr *πλησιον δοκει σοι*; 41 *θορυβαζη* pro *τυρβαζη*;
11. 2 – *ημων ο εν τοις ουρανοις*; – *γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανῳ και επι της γης*; 4 – *αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου*; 6 – *μου*; 8 *οσον* pro *οσων*; 9-10 *ανοιχθησεται* pro *ανοιγησεται bis*; 11 – *τον*; *η* pro *ει*; 12 *ωιον*; 13 tr *δοματα αγαθα*; 14 – *και αυτο ην*; 22 *διαδωσει* pro *διαδιδωσιν*; 25 (*ευρισκει*) + *σχολαζοντα*; 29 (*αυτη*) + *γενεα*; 33 – *ουδε υπο τον μοδιον*; 37 (*λαλησαι*) + *αυτον ταυτα*; 41 – *υμιν* man 1, add sup man 2; *εσται* pro *εστιν*; 44 – *οι*²; 52 *ηρατε*; + *και ante αυτοι*; 53 (*ενεχειν*) + *αυτοι*; 54 – *και*;
12. 4 *αποκτεινοντων* pro *αποκτεινONTων*; 7 *φοβησθε* pro *φοβεισθε*;

- 11 εισφέρωσιν pro προσφέρωσιν; 15 πασης pro της; αυτοι pro αυτου¹; 16 ηυφορησεν; 18 γενηματα; 20 αφρον pro αφρων; 22 (σωματι) + υμων; 23 πλειων pro πλειον; 28 του αγρου pro εν τω αγρω; 31 – παντα; 32 μου pro υμων; + του ante δουναι; 33 βαλλαντια; 38 ουτως; 45 δε pro τε; 46 υποκριτων pro απιστων; 48 απ pro παρ; 53 επι pro εφ; 54 ουτως; 56 – το (add sup man 2); 58 βαληι pro βαλλη;
13. 2 – οτι¹; 4 – ανθρωπους; 6 tr ζητων καρπον; 8 – το; κοπρον pro κοπριαν; 20 – και¹; 21 εκρυψεν pro ενεκρυψεν; 24 αγωνισασθε pro αγωνιζεσθε; 28 οψεσθε pro οψησθε; 29 ηξουσι πολλοι pro ηξουσιν; – απο²; 35 – ερημος αμην; tr λεγω δε;
14. 5 – αποκριθεις; 5 υιος pro ονος; 10 αναπεσαι pro αναπεσον; 12 γενησεται pro γενηται; 16 μεγαν; 26 αυτου pro εαυτου; 27 tr ειναι μου; 32 tr πορρω αυτου;
15. 4-7 ενενηκονταενnea bis; 4 (εως) + ου; 6 τας γειτονας; 7 et 10 ουτως; 17 περισσευνονται pro περισσεουσιν; (εγω δε) + ωδε; 19 – και¹; 21 – και²; 22 παιδας pro δουλους; 24 – και²; απολωλος; 26 – αυτου; 32 – και³;
16. 2 δυνηι pro δυνηση; 4 (μετασταθω) + απο; 6 βαδους; 9 εκλιπηι pro εκλιπητε; 15 – εστιν; 16 τις pro εις; 20 – ην man 3; 22 – του; 25 ωδε pro οδε; 26 tr υμων και ημων; ενθεν pro εντευθεν; δυνανται pro δυνωνται; 30 εκ pro απο man 1, corr in marg man 2;
17. 1 + του ante μη; 2 λιθος μυλικος pro μυλος οικος; 4 – επι σε; 6 εχετε pro ειχετε; 9 – αυτω ου δοκω; 10 ουτως; 23 – η; 24 – και; 26 – του¹;
18. 1 (προσευχεσθαι) + αυτους; 3 (δε) + τις; 5 υποπιαζι man 1, ω sup ο man 2; 7 μακροθυμει pro μακροθυμων; 9 – και¹; 13 – εις²; – αυτου; 14 (η) + γαρ; 25 τρυμαλιας man 1, corr τρυπηματος man 3; βελονης pro ραφιδος; 34 αλλ pro και²; 36 (τι) + αν; 37 ναζαρηνος pro ναζωραιος; 40 – προς αυτον;
19. 2 – ην²; 4 συκομωρεαν; 13 εν ωι pro εως; 15 εδεδωκει pro εδωκε; 17 αυτωι man 1, corr αυτων man 3; 22 – δε; 23 – την; 29 βηθσφαγην; 30 κεκαθικεν pro εκαθισε; 37 ηρξατο pro ηρξαντο; 45 – εν αυτω και αγοραζοντας; 48 ποιησουσιν pro ποιησωσιν;
20. 1 ιερεις pro αρχιερεις man 1 (ερεις man 4); 5 – ουν; 9 – τις; 19 οχλον pro λαον; 24 (δηναριον) + οι δε εδειξαν· και ειπεν;

- 27 λεγοντες pro αντιλεγοντες; 31 (ωσαντως) + ωσαντως; - και³; 33 εσται pro γινεται; 35 εκγαμιζονται pro εκγαμισκονται; 36 - εις²; 37 μωυσης;
21. 2 tr τινα και; 6 + ωδε ante λιθος; 7 μεληι pro μελληι; 12 παντων pro απαντων; 16 tr και αδελφων post φιλων; 17 tr δια το ονομα μου υπο παντων; 23 εγ γαστρι; (γαρ) + τοτε; 28 ανακαλυψατε pro ανακυψατε; 34 βαρηθωσιν pro βαρυνθωσιν; tr αι καρδιαι υμων; αιφνιδως; 36 - ταυτα; 37 - καλουμενον;
22. 3 - ο; 4 - τοις²; 9 ετοιμασομεν pro ετοιμασωμεν; 16 αυτο pro εξ αυτου; 18 γεννηματος; 30 - εν τη βασιλεια μου; καθισεσθε pro καθισησθε; 34 φωνησι pro φωνησει; 35 βαλλαντιου; υστερηθητε pro υστερησατε; ουθενος pro ουδενος; 36 βαλλαντιον; πωλησει pro πωλησατω; αγορασει pro αγορασατω; 39 - και²; 42 - ει βουλει; παρενεγκε pro παρενεγκει; 45 - αυτου; 47 προηγεν αυτους pro προηρχετο αυτων; 53 αλλα; tr εστιν υμων; 55 πυραν pro πυρ; 57 - αυτον¹; 60 - ο³; 66 - τε; αυτων pro εαυτων; 68 - η απολυσητε;
23. 1 ηγαγον pro ηγαγεν; 14 - αιτιον; 18 - τον; 19 + την ante φυλακην; 25 (αυτοις) + τον βαραββαν; 26 - του¹; 34 εβαλλον; 38 + η ante επιγραφη; (εστιν) + ις; 44 (ενατης) + του ηλιου εκλειποντος; 46 παρατιθημι pro παραθησομαι; 51 συγκατατιθεμενος; 53 + τηι ante συνδον; - αυτο³; ουδε εις pro ουδεις; 55 αι pro και ;
24. 4 διαπορειν pro διαπορεισθαι; tr ανδρες δυο; 9 (απηγγειλαν); 10 ην pro ησαν; 13 εκεινη pro αυτη; 18 - εν¹; 21 - ταυτην; 22 ορθρηναι pro ορθρηναι; 24 ουτως; 27 (αυτοις) + τι ην; 28 προσεποιησατο pro προσεποιειτο; 29 (κεκλικεν) + ηδη; 37 εντρομοι pro εμφοβοι; 39 - με; 44 - και ψαλμοις; 46 ουτως; 49 - μου man 1, add sup man 2; 53 - αμην; om subscript.

JOHN

Capitula evangelii; inscript ευαγγελιον κατα ιωαννην.

1. 26 ιστηκει; 27 - αυτος εστιν; - ος εμπροσθεν μου γεγονεν; 28 βηθαβαρα man 1, corr βηθανια in marg man 2; 29 - ο ιωαννης; 32 - οτι; ως pro ωσει; 38 - δε; 39 οψεσθε pro ιδετε (corr in marg man 2); 40 - δε; 42 πρωτον pro πρωτος;

- μεσιαν; -ο²; 43 -δε; 44 tr ο ιησους ante ακολουθει; 46-7 να-ζαρεθ bis;
2. 15 (ποιησας) + ως; 16 + και ante μη; 17 καταφαγεται pro κατεφαγε; 22 - αυτοις; 23 + τοις ante ιεροσολυμοις; - αυτου²;
3. 2 αυτον pro τον ιησουν; 5 -ο; 10 -ο¹; 12 ουκ επιστευσατε pro ου πιστευετε; πιστευσητε pro πιστευσετε; 15 -μη απο-ληται αλλ; 16 ουτως; 17 - αυτου¹; 23 σαλειμ; 24 + την ante φυλακην man 1, eras man 2; 25 ιουδαιου pro ιουδαιων; 28 εμοι pro μοι; 31 -επανω παντων εστι και; 32 -τουτο;
4. 1 ις pro κυριος; 3 -παλιν; 13 -ο¹; 14 + εγω ante δωσω²; 20 tr τωι ορει τουτωι; 21 πιστευε man 1, corr in marg πιστευσον man 2; 23 -και γαρ ο πατηρ τοιουτους ζητει τους προσκυνουντας αυτον; 25 μεσιας; 35 τετραμηνος pro τετραμηνον; -ιδου λεγω υμιν; 37 -ο²; αληθης pro αληθινος; 44 -ο; 46 tr παλιν ο ις; 48 πιστευσετε pro πιστευσητε;
5. 1 (μετα) + δε; -ο; 5 (ασθενειαι) + αυτου; 7 βαλημ; -εγω; 8-12 κραβαττον; 10 (εστιν) + και; 14 tr σοι τι; 15 με pro αυτον; 16 -και εξητουν αυτον αποκτειναι; 19 ουδε εν pro ουδεν; 21 ουτως; 25 ακουσουσι pro ακουσονται; ζησουσιν pro ζησονται; 35 αγαλλιαθηναι; 36 -εγω²; 44 πιστευειν man 1, corr in marg πιστευσαι man 2; 45 κατηγορησων pro κατη-γορων; 46 μωσει;
6. 2 - αυτου; 10 ανεπεσαν man 1, corr ο sup α² man 2; 12 επλησθησαν pro ενεπλησθησαν; 15 -παλιν; 19 ωσει pro ως; 22 -εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου; 29 -ο; 32 tr υμιν δεδωκε; 39 -εν man 1, add sup man 3; 40 πρς μου pro πεμφαντος με; (εγω) + εν; 44 + εν ante τη εσχατη; 45 -του¹; 46 εκ pro παρα; 54 + εν ante τη εσχατη; 55 αλη-θης pro αληθως bis; 58 ζησει pro ζησεται; 63 λελαληκα pro λαλω; 70 -ο ιησους; 71 ημελλεν man 1, εμελλεν man 2;
7. 8 -ταυτην¹; 9 αυτος pro αυτοις; 12 -δε; 14 μεσαζουσης pro μεσουσης; 16 (απεκριθη) + ουν; 21 -ο; 26 -αληθως²; 29 -δε; 30 τας χειρας pro την χειρα; 32 tr υπηρετας ante οι φαρι-σαιοι; 33 -αυτοις; 39 -ο; 40 των λογων τουτων pro τον λογον; 41 -δε; 42 -του; 49 επατατοι pro επικατατατοι; om 7 53 και επορευθη ···· αμαρτανε 8 11;
8. 12 tr αυτοις ο ις; περιπατηση; 14 η pro και³; 19 -ο²; 21 (με) + και ουχ ευρησετε με; 26 λαλω pro λεγω; 29 -ο

- πατηρ; 38 α ηκουσατε man 1, ο εωρακατε in marg man 2; του *πρς* pro *τω πατρι*; 39 - αν; 41 (υμεις) + δε; 44 + του ante *πρς*²; λαλει (ει in ras man 1, prim scr λαλη); 50 - δε; 52 *γενσεται* pro *γενσεται*; 54 *ημων* pro *υμων*; 58 (ειπεν) + ουν;
9. 3 - ο; 7 - ουν; 8 *προσαιτης* pro *τυφλος*; 11 ο ανος ο λεγομενος; 15 (πηλον) + εποιησε και; tr μου επι τους οφθαλμους; 16 (αλλοι) + δε; 18 - του αναβλεψαντος; 20 (απεκριθησαν) + δε; 21 *εαυτου* pro *αυτου*²; 25 *ημην και* pro *ων*; 27 - ουκ; 28 - ουν; 29 *μωσει*; 30 + το ante *θαυμαστον*; 36 (ειπεν) + και;
10. 3 κατα; 4 παντα pro *προβατα*¹ man 1, corr in marg man 2; 5 ακολουθησουσιν; 12-13 - τα προβατα· ο δε μισθωτος φευγει (add in marg man 3 aut 4); 21 (τα) + τα; ανοιγειν man 1 (corr man 2 ανοξαι); 22 - τοις; 34 ειπον pro *ειπα*; 38 πιστευετε man 1, corr *πιστευητε* man 2; 39 των χειρων pro *της χειρος*; 41 ουδε εν pro ουδεν;
11. 2 *εαυτης* pro *αυτης*; 3 tr *προς αυτον αι αδελφαι*; 5 *μαριαν* pro *μαρθαν*; (αυτης) + *μαρθαν*; 9 - ο; 15 αλλα; 20 - ο; 25 (ειπεν) + ουν; 31 *δοξαντες* pro *λεγοντες*; 32 tr *αυτου εις τους ποδας*; 33 *εταραχθη* pro *ενεβριμησατο*; *ως εμβριμωμενος* pro *και εταραξαν εαυτον*; 41 - ο τεθνηκως κειμενος; 48 ουτως; 50 *λογιζεσθε* pro *διαλογιζεσθε*; 51 - ο; 54 - την; 57 - και¹;
12. 2 *ανακειμενων* pro *συνακειμενων* (συν eras et spat relict); + συν ante *αυται*; 3 (οικια) + ολη; 13 (εκραζον) + *λεγοντες*; 14 αυτο man 1, corr *αυτω* man 3 aut 4; 16 - ο; 18 *ηκουσαν* pro *ηκουσε*; 25 *απολεση* man 1, corr *απολεσει* man 2; 29 *ακουων* pro *ακουσας*; 34 - οτι²; 47 *φυλαξει* pro *πιστευση*; 49 απ pro εξ; *εδωκεν* pro *εδωκε*;
13. 1 ηλθεν pro *εληλυθεν*; 4 - εκ; 8 - ο; 15 *δεδωκα* pro *εδωκα*; 18 *επηρκεν* pro *επηρην*; 34 + πλην ante *εντολην*; 37 - ο πετρος; 38 *φωνηση*; *αρηση* pro *απαρηση*;
14. 2 (υμιν¹) + οτι; 5 (ειδεναι) + *λεγει αυτω ... ειδεναι* (add et del man 1); 7 *ηιδειτε* pro *εγνωκειτε*; 12 - μου; 14 - εαν τι ······ ποιησω; 17 *εστιν* pro *εσται*; 20 *και εγω*; 22 lacuna III pag, *σκαριωτης ad αυτος γαρ ο*, 16 27;
16. 33 *εχετε* pro *εξετε*;
17. 2 *δωσει αυται* pro *δωση αυτοις*; 11 ωι pro ους; 17 - σου man 2 aut 3; 20 *πιστευοντων* pro *πιστευουσιν*;

18. 2 (συνηχθη) + και; 8 - ο; 11 - σου; 14 αποθανειν pro απο-
λεσθαι; (λαου) + και μη ολον το εθνος αποληται; 16 ος pro
ον; 25 (ηρνησατο) + ουν; 27 - ο; 28 πρωι pro πρωια; 29 (πι-
λατος) + εξω; 36 - ο¹;
19. 3 εδιδosan pro εδιδουν; 5 εχων pro φορων; 6 (σταυρωσον²)
+ αυτον; 7 $\overline{\theta\upsilon}$ υιον pro υιον του θεου; 11 - ο¹; 12 (τουτου)
+ ουν; εκραυγαζον pro εκραζον; εαυτον pro αυτον²; 13 του-
των των λογων pro τουτον τον λογον; καπφαθα pro γαβ-
βαθα; 16 ηγαγον pro απηγαγον; 17 τοπον pro τον²; 20 ο
τοπος της πολεως; 23 αραφος; 24 διεμερισαν pro διεμερισαντο;
26 - αυτου; 27 tr ο μαθητης αυτην; 31 - η; 32 - αυτω; 35 tr
εστιν αυτου; (ωα) + και; 37 - λεγει; 38 - ο¹; - δε; 40 (αυτο)
+ εν;
20. 1 (ηρμενον) + απο της θυρας; - εκ; 11 τωι μνημειω pro το
μνημειον; 14 - ο; 17 πορευου (una lit eras ante ρ); 25 τους
τυπους pro τον τυπον; (ηλων²) + και βαλω τον δακτυλον
μου εις τον τυπον των ποδων; 26 - αυτου; (ερχεται) + ουν;
28 - ο¹; 29 - θωμα; (ιδοντες) + με; 30 - αυτου; 31 - ο¹;
21. 3 ανεβησαν pro ανεβησαν; 4 - ο; 11 (ανεβη) + ουν; 13 - ουν;
14 - αυτου; 15 - πλειον τουτων; 16-17 προβατια pro προβατα
bis; 18 αλλοι pro αλλος; ζωσουσι pro ζωσει; 18 αποισουσιν
pro οισει; 23 - τι προς σε; 25 - αμην; subscr ευαγγ^ε κ^τ ω̄;
duo alia subscip in ultima pag non leg.